

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09125/2019-ERU

V Ostravě dne 22. ledna 2020

Č. j. 09125-9/2019-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-09125/2019-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE] [REDAKCE] narozený [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozený [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 22. července 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Ostrava, část obce Heřmanice v ulici Nad Vodárnou naproti domu č. p. [REDAKCE] dal pokyn k provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu značky JCB 3CX za účelem zhotovení kanalizační přípojky, v důsledku kterého došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 2820.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 11. září 2019 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení policie Slezská Ostrava (dále jen „Policie ČR“) č. j. [REDAKCE]

společně se spisovým materiálem k projednání přestupku, jehož se měl dopustit pan Tomáš Moskva, bytem Volgogradská 2465/10, 700 30 Ostrava - Zábřeh.

Správní řízení je zahajováno též na základě vlastních zjištění Úřadu obsažených v podnětovém spise sp. zn. 10301/2019-ERU, který byl dne 20. prosince 2019 vložen do správního spisu sp. zn. OSR-09125/2019-ERU Záznamem z téhož dne, č. j. 09125-8/2019-ERU.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisech sp. zn. a sp. zn. 10301/2019-ERU dospěl správní orgán k závěru, že se předmětného jednání nedopustil, ale účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Ze spisu Policie ČR bylo zjištěno, že:

- **zemní práce** v souvislosti se zhotovením kanalizační přípojky, v důsledku nichž došlo dne 22. července 2019 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“), v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Ostrava, část obce Heřmanice v ulici Nad Vodárnou naproti domu č. p. prováděl pan, kterého účastník řízení ujistil před započítím provádění prací, že v místě provádění prací nevedou inženýrské sítě a ukázal mu místo, kde má zemní práce provádět,
- veškeré **náklady** spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny,
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k **úniku 1 864 m³** plynu do ovzduší za dobu 27 minut, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům nedošlo.

Při podání vysvětlení Policii ČR dne 22. července 2019 účastník řízení mimo jiné uvedl, že ho oslovil pan, syn jeho manželky, zda nezná někoho, kdo by byl schopen vykopat přípojku na kanalizaci k dosud nedostavěnému domu na parcele číslo v katastrálním území Ostrava – Heřmanice. mu sdělil, že v místě provádění prací nic není a místo je čisté a následně mu ukázal místo, v němž by měl být výkop proveden. Jednalo se o prostor před vstupem na pozemek pana, vedle zámkové dlažby, jež vede od ulice Nad Vodárnou směrem k brance pozemku, na němž se nachází novostavba. Dne 19. července 2019 ohledně výkopu kanalizační přípojky kontaktoval svého známého pana, který mu sdělil, že práce provede dne 22. července 2019. Pan se ho během hovoru ptal, zda místem výkopu nevede voda nebo něco jiného, načež mu účastník řízení sdělil, že místo je čisté. Uvedeného dne pan přijel v 7.00 hod bagrem. Asi po deseti minutách práce s bagrem bylo najednou slyšet hrozný hluk. Pan zastavil bagr. Když účastník řízení přišel blíž k výkopu, ucítil plyn a následně uviděl ve výkopu vést trubku, ve které byla díra o velikosti tenisového míčku. Ihned poškození plynárenského zařízení nahlásil na poruchovou linku plynu Innogy 1239. Hasiči ve spolupráci s plynáři poškozenou trubku stlačili, aby zamezili dalšímu úniku plynu. Od pana neměl žádné podklady k výkopu. Když mu pan řekl, že je to čisté, nepotřeboval žádné podklady vidět ani se ho na podklady neptal.

Při podání vysvětlení Policii ČR dne 22. července 2019 pan uvedl, že je osobou samostatně výdělečně činnou s předmětem podnikání zemní a výkopové práce.

Dne 19. července 2019 ho telefonicky kontaktoval účastník řízení, který je jeho známý, s žádostí o provedení výkopu kanalizační přípojky pro jeho známého na adrese Nad Vodárnou 628/22 v Ostravě - Heřmanicích. Pan [REDAKCE] s provedením zakázky souhlasil. Termín provedení výkopu byl stanoven na 22. července 2019. Uvedeného dne na místo přijel v traktorbagru značky JCB 3CX. Společně s účastníkem řízení odklopili víko kanálu nacházejícího se uprostřed komunikace Nad Vodárnou a pohledem do kanálu zjistil, že vyústění z kanalizace směřující k místu výkopu se nachází v hloubce odhadem přes 3 metry. Na základě zjištění této informace předpokládal, že pro napojení na přípojku bude muset vyhloubit díru o hloubce minimálně 3 metry. Před započítím výkopu se účastníka řízení opětovně zeptal, zda místem výkopu nevedou sítě, načež mu účastník řízení sdělil, že místo je čisté. Tuto informaci účastníkovi řízení sdělil zadavatel zakázky. Ze své praxe ví, že pokud místem výkopu vedou nějaké sítě (voda, elektřina, plyn) musí se provést ruční sonda. Následně mu účastník řízení označil místo, kde má provést výkop. Výkop prováděl výkopovou lžící zemního stroje. Asi po 10 minutách práce uslyšel syčení, načež všeho zanechal. Vzhledem ke zvuku, který uslyšel, hned věděl, že došlo k prokopnutí plynovodního potrubí a též ucítil zápach plynu. Práce prováděl na základě ústní dohody uzavřené s účastníkem řízení. O skutečnosti, že místo je čisté ho účastník řízení ujistil již v telefonickém hovoru dne 19. července 2019.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Dle ust. § 16 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale činnost směřující k provedení zemních prací v souvislosti se zhotovením kanalizační přípojky k nedostavěnému domu na parcele číslo [REDAKCE] v obci Ostrava, část obce Heřmanice v ulici Nad Vodárnou. S ohledem na ujištění, které účastník řízení měl od pana [REDAKCE] lze dovodit, že jednal ve skutkovém omylu.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, jehož činnost přímo vedla k poškození plynárenského zařízení. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom,

že to byl právě účastník řízení, kdo dával pokyny strojníkovi [REDAKCE] v jakém místě má provést zemní práce za účelem zhotovení kanalizační přípojky, přičemž ho ujistil, že v místě provádění prací, nevedou inženýrské sítě. V důsledku tohoto ujištění, které nebylo pravdivé, došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení nevěděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť pan [REDAKCE], pro kterého práce zajišťoval, mu sdělil, že v místě provádění prací „nic není a místo je čisté“. Účastník řízení se na toto ujištění spoléhal a nežádal, aby mu pan [REDAKCE] předložil podklady, které by tuto skutečnost potvrzovaly, přestože výkopové práce prováděl v zastavěné části obce, kde mu musel být zřejmý výskyt inženýrských sítí. Účastník řízení se tedy protiprávního jednání dopustil nevědomou nedbalostí, neboť o existenci plynárenského zařízení v místě provádění prací vzhledem k popsáním okolnostem a vynaložení nezbytné opatrnosti vědět měl a mohl.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť v důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a f) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k tomu, zda a jakým způsobem byl účastník řízení pro totéž protiprávní jednání potrestán v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku.

Jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že účastník řízení nežádal pana [REDAKCE], aby mu předložil vyjádření správce plynárenského zařízení týkající se existence plynárenského zařízení v místě provádění zemních prací a zajistil provedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení si měl před zahájením prací zjistit informace o existenci podzemních staveb technické infrastruktury a zajistit jejich ochranu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 864 m³ plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Jako polehčující okolnosti hodnotí správní orgán úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy a skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která byla stanovena u samé spodní hranice zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava